

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoPr/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2716203953
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2716203953.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členov senátu JUDr. Ľubice Spálovej a JUDr. Petra Dumana v spore žalobcu: Pekařství Křížák s.r.o., Boleradice 235, Česká republika, IČO: 26 233 517, zastúpeného: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA SZARSZOI, s.r.o., Bakossova 14464/3C, Banská Bystrica, IČO: 47 254 491, proti žalovaným: 1/ R. C., narodený XX. I. XXXX, trvalý pobyt P., 2/ Q. C., narodený X. D. XXXX, trvalý pobyt E. XXX/XX, P., obidvaja žalovaní 1/ a 2/ zastúpení advokátkou: JUDr. Alena Arbetová, Námestie sv. Martina 3A, Holíč, o 25.267,68 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného 1/ a o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 22. júna 2020 č. k. 20Cpr/21/2018-215 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému 1/ zaplatiť žalobcovi sumu 25.267,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 25.267,68 eur od 1. januára 2014 do zaplatenia (I.), v časti o zamietnutí žaloby voči žalovanému 2/ (II.), v časti náhrady trov konania žalobcu voči žalovanému 1/ (III.), v časti náhrady trov konania žalovaného 2/ voči žalobcovi (IV.), v časti o priznaní svedočného svedkyňi E. P. voči žalovanému 1/ (V.) r u š í a v e c v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 25.267,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 25.267,68 eur od 1. januára 2014 do zaplatenia (I.), voči žalovanému 2/ žalobcu zamietol (II.), o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III.) a žalovaný 2/ má právo na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (IV.), svedkyňi E. P. priznal svedočné voči žalovanému 1/ v rozsahu 100% (V.) a svedkovi Q. Q. svedočné nepriznal (VI.). Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 18 ods. 1, 2, § 19, § 75, § 249 ods. 1, § 250, § 257 ods. 1, 2, § 261 ods. 3, § 262, § 263 ods. 1, 2 ZP (zákon č. 262/2006 Sb. Zákoník práce Českej republiky), § 37 ods. 1, § 517 ods. 1, 2, § 546 O. z. (zákon č. 40/1964 Sb. Občanský zákoník Českej republiky), § 2 Nařízení vlády Českej republiky č. 351/2013 Sb. v znení ku dňu omeškania. Vecne zdôvodnil, že v posudzovanej veci ide o pracovnoprávny spor s cudzím prvkom, v dôsledku čoho bolo potrebné aplikovať Nariadenie Rím I. (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady ES č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky), konkrétne článok 8, podľa ktorého sa individuálna pracovná zmluva spravuje právnym poriadkom zvoleným zmluvnými stranami, v súlade s článkom 3 upravujúcim voľbu rozhodného práva (podľa článku 3 ods. 1 sa zmluva spravuje právnym poriadkom, ktorý si zvolia zmluvné strany). Z dohody o vykonaní práce a pracovnej zmluvy mal súd prvej inštancie za preukázané, že do pracovnoprávneho vzťahu vstúpili strany konania podľa právnych predpisov Českej republiky (ďalej len „ČR“) s odkazom na Zákoník práce ČR. Z dôvodu, že ručiteľské prehlásenie žalovaného 2/ neobsahovalo žiaden odkaz na konkrétny právny predpis, podľa názoru súdu prvej inštancie voľba práva absentovala, preto bol aplikovaný článok 4 ods. 4 Nariadenia Rím I. (podľa ktorého rozhodné právo pri absencii voľby práva a vylúčení prípadu podľa odseku 1, 2, ak nie je možné určiť rozhodné právo, zmluva sa spravuje právnym poriadkom krajiny, s ktorou má najužšiu

väzbu). Ručiteľské prehlásenie bolo zabezpečovacím prostriedkom k primárnemu záväzku, na ktorý sa vzťahovali predpisy ČR, napísané v českom jazyku a žalovaný 2/ sa zaviazal plniť českej obchodnej spoločnosti. Za rozhodné právo súd prvej inštancie označil teda právny poriadok ČR. Konštatoval, že nárok žalobcu voči žalovanému 1/, ktorý vykonával pre žalobcu činnosť na základe dohody o vykonaní práce bol dôvodný, pričom tento nárok kvalifikoval ako náhradu škody spôsobenú zamestnancom zamestnávateľovi. Súd prvej inštancie zdôraznil, že hoci v Zákoníku práce ČR je inštitút uznania dlhu výslovne zakotvený, pri posudzovaní platnosti takéhoto právneho úkonu bolo potrebné vziať do úvahy nielen samotné ustanovenie § 263 ods. 2 ZP, ale aj osobitné ustanovenia týkajúce sa právnych úkonov v pracovnoprávných vzťahoch (§ 18 a § 19 ZP). Subsidiárne platí úprava v O. z. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázať, že žalovaný 1/ podpísal uznanie záväzku, pričom prvá listina nebola datovaná, podpísaná štyrmi osobami, označenie dlžníka obsahovalo prezývku (namiesto krstného mena), právny úkon uznania dlhu bol vyhodnotený súdom prvej inštancie ako neurčitý a preto neplatný podľa § 37 ods. 1 O. z.. Druhú listinu označenú ako uznanie záväzku zo dňa 4. marca 2013 súd prvej inštancie vyhodnotil ako právny úkon platný (osoba dlžníka bola riadne špecifikovaná, podpis žalovaného 1/ osvedčený, samotný dlh bol konkretizovaný). Gramatickým výkladom vetnej konštrukcie v súvislosti s kvantifikáciou výšky dlhu súd prvej inštancie konštatoval, že istina predstavuje sumu 25.267,68 eur a vyčíslené príslušenstvo istiny 2526,70 eur (ktoré si žalobca neuplatnil). Hoci listina uznania dlhu obsahovala tri peňažné sumy, bola z nej zrejماً výška istiny, vyčísleného príslušenstva a súčet týchto súm. Námietku žalovaného 1/, že samotný dlh sa skladal z viacerých dlžných súm a v listine uvádzané „nevyúčtované dodávky“ bol pojem neurčitý, nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodnú. Výklad uvedeného pojmu bolo potrebné posudzovať vo vzťahu k osobe dlžníka, spôsobu výkonu jeho práce a povahe dlhu. Žalovaný 1/ vykonával pre žalobcu prácu spočívajúcu v rozvoze pekárenských výrobkov a doručovaní faktúr za tovar, preberaním finančnej hotovosti, a to raz za dekádu. Hoci žalovaný 1/ nemal uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedal podľa ustanovení o všeobecnej zodpovednosti za škodu spôsobenú zamestnávateľovi porušením pracovných povinností. K manipulácii s finančnými prostriedkami zo strany žalovaného 1/ dochádzalo výberom hotovosti od odberateľov na jeho pravidelnej linke. Nevyúčtované dodávky tovaru preto dostatočne určito označujú titul dlhu, pretože ide o nevyúčtovanú hotovosť za dodávky žalovaného 1/, ktorý bol podľa svojej výpovede vopred oboznámený s položkami, ktoré v súčte tvoria celkovú istinu dlhu a vyjadroval sa k nim ešte pred podpisom listiny o uznaní dlhu (žalobca ho oslovil, že eviduje dlh vo februári 2013, spočítal ho s výslednou sumou približne 27.000,- eur). Žalovaný telefonoval pani P., že sú tam zahrnuté aj faktúry za vzorky, ktoré sa vozili zadarmo, upravili sumu na 25.000 eur, ale ani to nesesedelo. Hoci v listine nebolo špecifikované obdobie, za ktoré malo k nevyúčtovaným dodávkam dôjsť, údaje vyplývali z výpisu z účtovného systému a obdobie nepredstavuje obligatórnu náležitosť prejavu vôle (možno vychádzať zo záveru, že ide o všetky nevyúčtované dodávky žalovaného 1/, ktoré ku dňu uznania dlhu boli žalobcom evidované). Tvrdenia, že výška sumy nesesedela, peniaze nechýbali všetky jemu, žalovaný 1/ prezentoval počas konania. Zo žiadnej listiny ale nevyplývalo, že žalovaný 1/ namietal existenciu, výšku dlhu, či zodpovednosť za škodu. Tvrdenia žalovaného 1/, že listinu podpísal v tiesni a pod nátlakom (žalobca sa mu vyhrážal že ho zničí, vyhodí z práce, tiež jeho rodinu, čo aj urobil), vykonaným dokazovaním preukázané nebolo. Žalovaný 1/ (ako aj žalovaný 2/) pracovali u žalobcu aj naďalej po uznaní dlhu a podpise ručiteľského vyhlásenia. Dohoda o vykonaní práce so žalovaným 1/ bola ukončená dohodou ku dňu 28. februára 2014, so žalovaným 2/ dohodou ku dňu 14. októbra 2014. Žalovaný 1/ potvrdil, že po uznaní dlhu ďalej rozvážal tovar. Ďalšie blízke osoby žalovaného 1/ (manželka, dcéra a jej priateľ) ukončili pracovný pomer taktiež dohodou v roku 2013 a 2014, s časovým odstupom od podpisu uznania dlhu. Z výsluchu svedkov (E. P. a A. Q.) vyplývalo, že žalovaný 1/ v ich prítomnosti dlh nerozporoval. Z procesného hľadiska uznaním dlhu sa poskytuje veriteľovi nesporný právny základ pre vymáhanie jeho pohľadávky. Zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval, ktorá je vyvráťiteľná dôkazom opaku. Procesným dôsledkom je potom presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka. Námietka žalovaného 1/, že žalobca nemá k dispozícii príjmové doklady od odberateľov, resp. má len niektoré, ktoré by preukazovali, že skutočne hotovosť za tovar bola odberateľmi uhradená k rukám žalovaného 1/, ktorý ich do poklade žalobcu neodovzdal, bola vyhodnotená súdom prvej inštancie ako nedôvodná. Z výpovede svedka Q. vyplynulo, že osobne obišiel všetkých odberateľov, u ktorých bola zistená neuhradená faktúra, a tí sa preukázali dokladom o úhrade, pričom žalobca následne preúčtoval pohľadávku voči odberateľovi na žalovaného 1/. Bolo tak povinnosťou žalovaného 1/ preukázať, že finančné prostriedky riadne odovzdal do pokladne. Tvrdenie žalovaného 1/, že pokladnička doklad nedávala, ak žalobca disponoval uznaním dlhu s osvedčeným podpisom žalovaného 1/, nepreukazovalo neexistenciu dlhu. Tvrdenie žalovaného 1/ bolo tiež rozporné, keď pri výsluchu uviedol, že odberateľom nič nepodpisoval, následne potvrdil, že podpis na konkrétnom príjmovom pokladničnom doklade je jeho.

Súd prvej inštancie uviedol, že limit štyri a pol násobku priemerného mesačného zárobku žalovaného (§ 257 ods. 2 ZP) neplatí, ak bola škoda spôsobená úmyselne. V danom prípade úmysel žalovaného 1/ ponechať si vybranú hotovosť od odberateľov a neodovzdať ju do pokladne, bol zrejším a vedomým konaním žalovaného 1/ (nešlo o situáciu, kedy by sa tak stalo z nebanlivosti, zavinením tretej osoby či náhodnej udalosti). Z dôvodu omeškania žalovaného 1/ s plnením dlhu, žalobcovi bol priznaný aj úrok z omeškania. Vo vzťahu k žalovanému 2/ súd prvej inštancie žalobu zamietol, z dôvodu vyhodnotenia neplatnosti jeho ručiteľského záväzku. Žalovaný 2/ vyhlásil, že vyššie uvedenú pohľadávku uspokojí (podľa uznania záväzku zo dňa 4. marca 2013 má žalobca proti A. C., bytom P., E. XXX, SR, pohľadávku na zaplatenie sumy 25.267,68 eur do 31. decembra 2013), ak dlžník A. C. nezaplatí veriteľovi do 30. decembra 2013. Hoci žalobca v konaní potvrdil, že v spoločnosti oslovovali žalovaného 1/ familiárne „A.“ a v čase zistenia dlhu bol konateľ žalobcu v strese, následkom čoho do ručiteľského prehlásenia uviedol meno vychádzajúc z prezývky, nebolo nesporne preukázané, že žalovaného 1/ oslovovali prezývkou (žalovaný 2/ uviedol, že nevie ako volali kolegovia otca). Z hľadiska určiti špecifikácie dlžníka hlavného záväzku, ktorý mal byť zabezpečený ručením, bola prezývka nepostačujúca, najmä ak absentovali iné identifikačné údaje (dátum narodenia, číslo občianskeho preukazu a iné). Na uvedené nemalo vplyv, že žalovaný 2/ vypovedal, že bol v listine ako spoludlžník otca. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov). Žalobca bol v spore vo vzťahu k žalovanému 1/ v plnom rozsahu úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ v rozsahu 100 %. Obdobne žalovanému 2/, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu 100 %. Svedkyni E. P. bolo priznané svedočné voči neúspešnému žalovanému 1/ v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, samostatným uznesením. Svedkovi Q. Q. súd prvej inštancie náhradu svedočného nepriznal z dôvodu, že si v stanovenej lehote svedočné nevyčísli.

2. Proti tomuto rozsudku v časti o uložení povinnosti žalovanému 1/ zaplatiť sumu 25.267,68 eur s príslušenstvom (I.) a v časti o náhrade trov konania (III.) podal včas odvolanie žalovaný 1/ navrhujúc jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne jeho zmenu zamietnutím žaloby. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, g/, h/ CSP. Namietal predovšetkým nesprávne posúdenie rozhodného práva. Súd prvej inštancie tiež chybné vyhodnotil dôkazy, keď na preukázanie tvrdení žalobcu mu postačoval len výsluch osôb ekonomicky závislých od žalobcu, bez akýchkoľvek listinných dôkazov. Súd prvej inštancie nielen nesprávne vyhodnotil skutkový stav, ale odmietol pri svojom rozhodovaní aplikovať kogentné právne normy. Súd prvej inštancie v prvom rade nesprávne aplikoval Nariadenie Rím I., keď ako rozhodné právo určil právny poriadok ČR, pretože v písomnej pracovnej zmluve sa nachádzal odkaz na Zákoník práce. Označenie Zákoník práce pritom neobsahovalo číslo právneho predpisu tak, aby sa dal predpis určiť jasne a nezameniteľne. Neboli tak splnené podmienky pre voľbu práva v zmysle čl. 3 Nariadenie Rím I. Poukázal na právny názor Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SD EÚ“) a vnútroštátnych súdov týkajúcich sa sporov so slabšou stranou (napr. rozhodcovské doložky), podľa ktorého určené podmienky platnosti predmetná voľba rozhodného práva nespĺnila. Súd prvej inštancie mal postupovať v zmysle čl. 8 ods. 2 Nariadenia Rím I., podľa ktorého ak si zmluvné strany nezvolili rozhodné právo pre individuálnu pracovnú zmluvu, zmluva sa spravuje právnym poriadkom krajiny, v ktorej zamestnanec obvykle vykonáva prácu na základe zmluvy. Obidvaja žalovaní, aj podľa žalobcu, vykonávali prácu len na území Slovenska. Ak mal súd prvej inštancie pochybnosti, mal postupovať v zmysle čl. 3 ods. 3 Nariadenia Rím I., podľa ktorého ak sa v čase voľby práva všetky ostatné prvky súvisiace so situáciou nachádzajú v inej krajine (v danom prípade SR) než je krajina, ktorej právo sa zvolilo, voľba strán nemá vplyv na uplatnenie ustanovení práva tejto krajiny, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou. Ani prípadná voľba práva by preto slovenský právny poriadok nemohla v konaní vylúčiť. Hoci ako rozhodné právo bol určený český právny poriadok, súd prvej inštancie odmietol aplikovať české právne normy a rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. V rozhodnutí NS ČR sp. zn. 32Cdo/376/2003 Najvyšší súd ČR konštatoval, že ak v prípade uznania záväzku ide o viac dlhov, ktoré vznikli postupne, musí sa v uznaní dlhu uviesť, ktoré konkrétne jednotlivé dlhy, čo do dôvodu a výšky dlžník uznáva a sľubuje zaplatiť. Konkrétne musí byť v uznaní dlhu uvedené o aký dlh ide, z akých faktúr, z akého dňa, v akej výške a z akého obdobia. Hoci skutkovo ide o zhodný prípad, súd prvej inštancie odmietol právny názor bez vysvetlenia. Žalovaný 1/ poukázal aj na obdobné rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/296/2017. Nesprávne bol aplikovaný i právny názor JUDr. T., ktorý konštatoval, že bez určenia titulu, z ktorého dlh vznikol, treba hovoriť o absolútne neplatnom právnom úkone. Určenie titulu nespočíva len v tom, že veriteľ definuje uznávaný dlh abstraktným slovným spojením „nevyúčtované dodávky“, ako sa nesprávne domnieval

súd prvej inštancie. Tento pojem je natoľko vágny, že nie je spôsobilý preukázať čoho sa týka, ako a kedy vznikol, ako ani z čoho sa skladá (jednotlivé dlhy). Význam dlhu má slúžiť tiež dlžníkovi (jeho právnym nástupcom), ktorý bez zákonnej špecifikácie dlhu je ukraovaný na svojich právach. Ide o závažné zásahy do zákonom garantovaných práv ako nemožnosť namietat' premlčanie dlhu, či uplatniť si námietky voči veriteľovi a podobne. Žalovaný 1/ namietal aj nesprávne hodnotenie dôkazov, a to že žalobca nezneužil svoje ekonomické postavenie k uzatvoreniu absolútne neplatného uznania dlhu. Žalovaný 1/, manželka, syn a dcéra s manželom boli od žalobcu ekonomicky závislí. Súd prvej inštancie si nevšimol, že v čase podpísania neplatného uznania dlhu vykonávali závislú prácu pre žalobcu celá rodina. K oficiálnemu uzatvoreniu pracovnej zmluvy s dcérou a zaťom pristúpil žalobca až po podpise uznania dlhu. Oficiálny príjem žalovaného 1/ od žalobcu (116 eur) by nestačil ani na pokrytie základných potrieb. V prípade rozviazania pracovného pomeru by zostal bez príjmu. Bolo mu oznámené, že ak nepodpíše uznanie dlhu, celá rodina v práci skončí. Ekonomické podrobenie sa žalobcovi bolo v čase podpísania uznania dlhu absolútne. Súd prvej inštancie nesprávne postupoval aj pri hodnotení výpovedí svedkov. V celom rozsahu akceptoval ich pravdivosť, napriek výrazným pochybnostiam. Svedkyňa E. P. v rámci náplne práce mala preberať od vodičov peňažné prostriedky uhradené zákazníkmi, o čom sa nevystavoval žiaden písomný doklad. Mala tiež sledovať splatnosť faktúr a v prípade omeškania kontaktovať dlžníkov. Svedkyňa si musela byť vedomá, že chýbajúce financie v enormnej výške by musela v zmysle svojich pracovných povinností a z nich plynúcej zodpovednosti, žalobcovi nahradiť. Uvedená svedkyňa tiež potvrdila, že pri neuhradení splatnej faktúry, už dlhujúcemu zákazníkovi tovar nedodávali. Pritom z dodatočného tvrdenia žalobcu v súdnom konaní vyplývala absencia platieb u tých istých zákazníkov. Svedkyňa tiež potvrdila, že sa nikdy nestalo, že by žalovaný 1/ priniesol doklad o úhrade a sumu uvedenú v doklade by jej nevyplatil. V prípade svedka Q. Q. ide o zamestnanca žalobcu, ktorý je stále ekonomicky silne závislý od žalobcu. Podľa súdnej praxe výsluchy ekonomicky podriadených osôb je potrebné vykladať v takomto kontexte, čo súd prvej inštancie neurobil. Svedok bol nadriadeným žalovanému 1/, ktorý niesol na žalovaného 1/ zodpovednosť. Pravdepodobne má uzatvorenú aj dohodu o hmotnej zodpovednosti. Každý z uvedených svedkov by v prípade zamietnutia žaloby mohol byť braný na zodpovednosť, vrátane uplatnenia príslušných nárokov. Uznanie dlhu nielen neobsahuje obligatórne náležitosti, ale nemá ani základné znaky právneho úkonu. Je neurčité. Podľa súdnej praxe je určitý právny úkon taký, ktorý nevzbudzuje pochybnosti nielen u jeho účastníkov, ale ani u tretích osôb. Pritom sám súd prvej inštancie na predposlednom pojednávaní, pri svojom predbežnom právnom posúdení veci, nezastával právny názor, že dlžná suma je určitá. Z neplatného uznania dlhu vyplýva, že žalovaný 1/ mal mať voči žalobcovi dlh za nevyúčtované dodávky bez bližšej špecifikácie. Súd prvej inštancie sa nesprávne domnieva, že abstraktné označenie („nevyúčtované dodávky“) je splnením podmienky určitosti kedykoľvek v čase, priestore a každou osobou. Doslovné znenie textu by znamenalo, že ide o všetky pohľadávky predmetnej firmy za celú jej existenciu v ČR ako aj SR. Skutočnosť, že uznanie dlhu je neurčité potvrdzuje aj sám žalobca. Napriek opakovaným žiadostiam nedokázal ani len uviesť, na základe akých titulov vznikol údajný dlh. Nevedel predložiť listiny o odovzdaní platby za tovar (ktoré podľa daňových zákonov musí vystavovať). Uvedenie množného čísla dodávky znamená, že uznanie dlhu sa týkalo viacerých samostatných dlhov. Uznanie dlhu, najmä v prípade sporu so slabšou stranou, nezabúva veriteľa povinnosti preukázania existencie dlhu. V konaní bolo zistené, že žalobca do údajného dlhu započítal aj dlh na trase, ktorú žalovaný 1/ nejazdil. Podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie absencia náležitostí, ktoré dlh určujú, nemá vplyv na jeho platnosť. Súd prvej inštancie neaplikoval ani ustanovenie § 18 ZP. Žalobca nikdy nezmenil spôsob výberu peňazí, hoci priznal, že systém je rizikový, neprijal žiadne bezpečnostné prvky. Pre účel účtovania žalobca musel viesť zoznam svojich pohľadávok, podložené príjmovými pokladničnými dokladmi (o tom, že žalovaný 1/ prevzal od zákazníkov peniaze). Žalobca nevie, či vôbec dlh existoval a z akého titulu mal vzniknúť. Vynútenie uznania dlhu bolo pre neho nevyhnutným. Nasvedčuje tomu existencia niekoľkých uznaní dlhu a dokonca zmenky. Nie je zrejmé, ako sa žalobca dopracoval k sume 25.265,68 eur. Žalobca tvrdil, že dlh zistil tak, že obišiel odberateľov. Uvedené tvrdenie je absurdné, ak by žalobca uvedené vykonal, mal by k dispozícii zoznam preukázateľných dokladov. Pre súd prvej inštancie boli hlavnými dôkazmi výsluch spoločníčky, ktorá u žalobcu riešila financie a rok si údajne nevšimla manko za viac ako 25.000 eur a terajší zamestnanec, ktorý niesol zodpovednosť za žalovaných. Súd prvej inštancie požadoval od žalovaného 1/ preukázanie negatívnej skutočnosti, v rozpore s rozhodnutím NS SR, čím taktiež porušil právo žalovaného 1/ na spravodlivý proces. Na preukázanie existencie dlhu žalovaný 1/ navrhol predložiť zo strany žalobcu príjmové pokladničné doklady od zákazníkov. Napriek tomu, že ide o dôkaz nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, žalobca ho neposkytol. Keďže od žalovaného 1/ nie je spravodlivé žiadať preukázanie negatívnej skutočnosti, dôkazné bremeno prechádza na druhého účastníka, v danom prípade na účastníka, o ktorého účtovné doklady sa jedná.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného 1/ navrhol odvolanie zamietnuť. Argumenty žalovaného 1/ týkajúce sa skutkových okolností sú nepravdivé a v rozpore s vykonaným dokazovaním. Práca žalovaného 1/ nepozostávala len z rozvozu pečiva po odberateľoch, ktorí mali svoje prevádzky na území SR. Súčasťou jeho pracovnej náplne bolo nakladanie tovaru u žalobcu, skladanie prázdnych prepraviek, starostlivosť o služobné vozidlo, predkladanie vyúčtovaní za dodaný tovar a ďalšie dielčie činnosti, ktorý žalovaný 1/, rovnako ako žalovaný 2/ vykonávali výlučne na území ČR. Pracovnoprávny vzťah medzi žalobcom a žalovaným 1/ bol na základe dohody o vykonaní práce založený na základe ZP Českej republiky a na neho nadväzujúcich vykonávacích právnych predpisoch. U žalovaného 1/ išlo o jeden dlh vo výške 25.267,68 eur za nevyúčtované dodávky, t. j. vybranú finančnú hotovosť od konečných zákazníkov (odberateľov pekárenských výrobkov) a jej následné neodovzdanie zamestnávateľovi - žalobcovi. Presnú špecifikáciu konečných zákazníkov, od ktorých žalovaný 1/ prevzal finančnú hotovosť a túto úmyselne zamestnávateľovi neodovzdal, predložil žalobca v priebehu dokazovania do súdneho spisu. Žalovaný 1/ namieta neurčitosť nevyúčtované dodávky, pričom opakovane pred žalobcom tento svoj dlh viackrát písomne uznal a nespochybňoval. Uznanie záväzku zo dňa 4. marca 2013 je dostatočne určité. Obsahuje presnú špecifikáciu výšku škody, ktorú svojim konaním žalovaný 1/ spôsobil a tiež rozsah a spôsob jej náhrady. Argumentáciu žalovaného 1/ žalobca označil za účelovú, s cieľom zbaviť sa zodpovednosti. Tvrdenia žalovaného 1/, že žalobca zneužil svoje ekonomické postavenie k uzatvoreniu neplatných uznaní dlhu, je nepravdivé. S dcérou žalovaného podpísal pracovnú zmluvu 2.4.2013, teda po uznaní dlhu, pracovný pomer bol ukončený dohodou k 20.11.2013. S priateľom dcéry žalovaného 1/ uzavrel pracovnú zmluvu 1.6.2013, pričom pracovný pomer bol ukončený dohodou k 20.11.2013. U oboch bol pracovný pomer skončený na ich vlastnú žiadosť. Manželka žalovaného 1/ pracovala u žalobcu od 8. decembra 2012, pracovný pomer bol ukončený dohodou k 17. októbru 2014 (na vlastnú žiadosť). Nie je dôvod na to, aby výpovede označených svedkov vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôveryhodné. Svedkovia potvrdili skutočnosti uvádzané žalobcom, najmä to, že vybraná finančná hotovosť od zákazníkov nemohla byť do účtovníctva žalobcu premietnutá ako prijatá úhrada za dodaný tovar z dôvodu, že peniaze vo výške istiny žalovaný 1/ neodovzdal, ale ich použil pre osobnú potrebu. Koneční odberatelia evidovali svoje záväzky z faktúr za dodaný tovar ako uhradené, keďže disponovali príjmovými pokladničnými dokladmi potvrdenými žalovaným 1/, čo uviedol vo výpovedi svedok Q. Q.. Zoznam odberateľov, ktorí finančnú hotovosť odovzdali žalovanému 1/ oproti jeho podpisu predložil v danom spore žalobca. Žalovaný 1/ na preukázanie svojich tvrdení neuniesol dôkazné bremeno.

4. Žalovaný 1/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu vyjadril nesúhlas, zotrúvajúc na obsahu svojho odvolania. Podľa tvrdenia žalobcu vykonávanie prác žalovaného 1/ len na Slovensku nebolo potvrdené. Účelovo sa vyhýba skutkovým a právnym tvrdeniam, ktoré ním uvádzaný záver priamo vylučujú. Vzhľadom na rozsah práce žalovaného 1/ a predmetnú dohodu o vykonaní práce, ekonomická závislosť od žalobcu v rozhodnom čase bola nespochybniteľná. Žalobca s ním neuzatvoril pracovnú zmluvu, ktorá by zodpovedala rozsahu skutočne ním vykonávaných prác. Rozsah pracovnej činnosti bol adekvátny trvalému pracovnému pomeru. Žalobca nespochybnil neurčitú obsah pojmu nevyúčtované dodávky v uznaní dlhu. Ten je všeobecný, zahŕňajúci všetky pohľadávky voči každému subjektu za ničím neobmedzenú dobu existencie žalobcu, čo znamená, že aj pohľadávky pred nástupom do pracovného pomeru. Nemôže preto ísť o určitý právny úkon. Samotná neurčitosť je tak zásadná, že bráni zisteniu, či uznanie dlhu nie je neplatné aj z dôvodu, že by prišlo k uznaniu v tom čase už premičaného dlhu. Práve pre ochranu týchto zákonných ustanovení súdy ČR alebo SR trvajú na presnej špecifikácii a konkretizácii uznaného dlhu, nezameniteľne vymedzeného jednotlivými faktúrami a finančnými čiastkami vo vystavených faktúrach (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Cdo/376/2003). Žalobca uvedené tvrdenia nevyvrátil. Vypočítaní svedkovia na základe uzatvorených dohôd o hmotnej zodpovednosti niesli neobmedzenú zodpovednosť za údajný dlh 25.267,68 eur. Ak by nebol žalovaný 1/ zaviazaný na jeho úhradu, žalobca by si mohol údajnú škodu nárokovat' priamo od nich. Za takýchto okolností nie je výpoveď takto zodpovedných osôb v prospech toho, kto si môže od nich nárokovat' škodu, spôsobilá preukázať spornú skutočnosť. Žalobca počas konania pred súdom prvej inštancie netvrdil, že rozhodným právom malo byť právo české. Nariadenie Rím I. v článku 8 ods. 2 uvádza pre prípad, že zmluvné strany si nedovolili rozhodné právo pre pracovnú zmluvu, právny poriadok krajiny, v ktorej zamestnanec obvykle vykonáva prácu na základe zmluvy. Nariadenie Rím I. používa pojem obvykle a má na mysli hlavnú pracovnú náplň, ktorou bol v danom prípade rozvoz tovaru, po obciach a mestách na území SR. V Českej republike rozvoz tovaru žalovaný 1/ nevykonával. Skladanie prepraviek pri výlučnom rozvoze tovaru by nebolo spôsobilé založiť české rozhodné právo. K uvedenému záveru nie je možné

sa dopracovať žiadnou výkladovou metódou, už vôbec nie v spore so slabšou stranou. Na území ČR žalovaný 1/ vykonával len dielčie činnosti.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie aj žalobca v časti o zamietnutí žaloby voči žalovanému 2/ (II.) a v časti o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému 2/ (IV.), z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Chýbajúci údaj v mene žalovaného 1/ sám o sebe nespôsobuje neplatnosť prehlásenia žalovaného 2/, ktorý si bol plne vedomý o aký dokument ide a za aké záväzky preberá ručenie. Uvedené potvrdil žalovaný 2/ vo svojej výpovedi (bol spoludlžníkom otca). Skutočnosť, že žalovaný 2/ si bol vedomý toho, akú listinu podpisuje, vyplýva aj zo skutočnosti, že listinu o ručení podpísal najskôr v kancelárii štatutára žalobcu a následne aj na mestskom úrade, kvôli osvedčeniu pravosti podpisu. Z uznania záväzku žalovaného 1/ a prehlásenia ručiteľa je zrejmé, že listiny na seba obsahovo a časovo nadväzujú (podpis žalovaného 1/ bezprostredne predchádzal podpisu žalovaného 2/ na vyhlásení ručiteľa), čo vyplýva z osvedčovacej doložky na listinách a poradových čísel. Žalovaný 2/ si bol pri podpise vedomý, že preberá ručenie za záväzok svojho otca R. voči žalobcovi vo výške 25.267,68 eur. Podľa § 555 Občianskeho zákonníka ČR právne konanie sa posudzuje podľa jeho obsahu. Podľa judikatúry NS ČR vada v označení osoby uvedenej v zmluve nespôsobuje sama o sebe neplatnosť zmluvy, pokiaľ možno z obsahu celého právneho úkonu jeho výkladom zistiť, kto bol účastníkom zmluvy. Prehlásenie ručiteľa je prejav vôle, na ktorý možno aplikovať predmetný judikát (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 2CdoN 386/96 a sp. zn. 22Cdo 480/2000). Podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 33Odo 341/2003 z dôvodu nepresného označenia účastníka zmluvy nemožno neplatnosť právneho úkonu podľa § 37 ods. 1 odvodzovať, keďže sankcia neplatnosti právneho úkonu sa viaže k náležitostiam prejavu vôle tých, ktorí právny úkon vykonali, nie k ich označeniu. Rovnaký záver vyplýval aj z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 25Cdo 101/2000. Žalobca preto považuje svoj nárok voči žalovanému 2/, ako ručiteľovi za dlhy žalovaného 1/, za plne dôvodný. Navrhol preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej potvrdiť. Žalobca počas súdneho konania vychádzal zo skutočnosti, že rozhodný právom je právo SR. Po vyhlásení rozsudku názor bez vysvetlenia zmenil a v odvolaní sa odvoláva na české právo a rozhodovaciu prax. Nariadenie Rím I. súd prvej inštancie nesprávne aplikoval, v dôsledku čoho chybné určil ako rozhodne právo právny poriadok ČR. Napadnuté rozhodnutie ako relevantný a rozhodujúci dôkaz nekriticky prijalo výsluchy osôb od žalobcu ekonomicky závislých. Súd má hodnotiť dôkazy vo vzájomných súvislostiach. Uznanie dlhu súd neskúmal v širšej optike uzatvorených pracovných zmlúv s ďalšími členmi rodiny žalovaného 1/, a to že k oficiálnemu uzatvoreniu pracovného pomeru došlo až potom, keď bol žalovaný 1/ donútený podpísať uznanie dlhu, dovtedy pracovali bez pracovnej zmluvy. Formulácia použitá žalobcom v uznaní dlhu bola natoľko všeobecná, že označovala úplne všetky pohľadávky žalobcu voči jeho dlžníkom počas existencie žalobcu. Ten nikdy nevedel určiť a preukázať údajný dlh. Nevyhnutnosť riadnej a zákonnej špecifikácie sa potvrdila aj v samotnom konaní. Žalobca svoj dlh zdôvodnil bez preukázania účtovných dokladov odberateľov, dokonca aj bez účtovných dokladov z evidencie žalobcu. Neuneseniu dôkazného bremena žalobcom nasvedčuje aj to, že žalobca pripísal žalovanému 1/ i neuhradené pohľadávky z trás, na ktorých nejazdil. Tým sa tiež preukázalo, že žalobca skutočne voči žalovanému neuplatnil oprávnenú pohľadávku. Určitý je len taký právny úkon, ktorý nevzbudzuje pochybnosti nielen u účastníkov, ale aj u tretích osôb. Súd prvej inštancie túto pochybnosť v konaní aj sám opakovane uvádzal. Zmenu právneho názoru nevysvetlil. Stranám záväzku sa poskytujú práva ako napríklad vznesenie námietok dlžníka voči veriteľovi. Vyvstáva otázka ako sú tieto práva chránené, ak nie je z uznania dlhu zrejmé, akých pohľadávok sa konkrétne týka, ako je rešpektovaný inštitút premlčania. Právny poriadok umožňuje tretím osobám vstupovať do záväzkov a preto súdna prax vyžaduje, aby bol výklad právneho vzťahu pochopiteľný aj pre tretie strany. Žalobca nevedel uviesť na základe akých titulov vznikol údajný dlh, nevedel predložiť listiny o odovzdaní platby za tovar. Navyiac slovenská aj česká súdna prax zhodne konštatujú, že ak ide o viac dlhov, ktoré vznikli postupne, ako to bolo v danom prípade, musí sa v uznaní dlhu nepochybne uviesť, ktoré konkrétne jednotlivé dlhy, čo do dôvodu a výšky dlžník uznáva a sľubuje zaplatiť. Ručiteľský záväzok trpí ďalšími vadami, ktorými trpí aj samotné uznanie záväzku, keďže ide o akcesorický vzťah, závislý od tohto hlavného záväzku (ak je uznanie dlhu neplatným, neplatné je aj ručenie). Ručiteľský záväzok neobsahuje ani meno žalovaného 1/, dátum narodenia, adresu, či iný údaj. Nie je zrejmé ako žalobca dovodil, že žalovaný 1/ by mal byť dlžníkom, ktorému by mal žalovaný 2/ ručiť. Uznesenie NS ČR sp. zn. 22Cdo 480/2000 odmietlo podané dovolanie a nie je právny názorom NS ČR. Rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Odo 341/2003 sa týka diametrálne odlišného skutkového stavu

(označenie právnickej osoby, ak jeden z identifikujúcich znakov bol použitý vadne). Rovnako rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo 101/2000, ktoré sa týka obchodnej spoločnosti, považuje označenie za dostatočné, keďže korešponduje so zápisom žalobcu v obchodnom registri. Rozhodnutie NS ČR sp. zn. 2CdoN 386/96 riešilo odlišnú skutkovú situáciu (kedy nebolo zrejmé, či ide o právnickú alebo fyzickú osobu). Určenie a zadefinovanie účastníka právneho úkonu je nevyhnutným predpokladom jeho existencie. Žalobca nevedel ani v odvolaní uviesť, čo ho vedie k presvedčeniu, že osoba v ručiteľskom záväzku je žalovaný 1/. Zjavne chybné označenie účastníka iným menom a absencia ďalších identifikačných znakov, robí právny úkon neplatným pre neurčitosť.

7. Odvolací súd podľa § 34 CSP po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolania obsahujú zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že sú dané dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. V posudzovanej veci súd prvej inštancie správne konštatoval, že medzi stranami konania ide o pracovnoprávny vzťah s cudzím prvkom (zamestnávateľ a zamestnanec majú sídlo alebo bydlisko na území rôznych členských štátov). Primárne však neriešil právomoc ako základnú procesnú podmienku konania, aby mohol súd autoritatívne rozhodnúť vo veci samej a ktorú súd skúma ex offa (§ 161 CSP). Podľa čl. 22 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, zamestnávateľ môže začať konanie (žalovať) len na súdoch členského štátu, v ktorom má zamestnanec bydlisko (podľa čl. 23 od tohto ustanovenia sa možno odchýliť len dohodou, ktorá v danom prípade preukázaná nebola) Ide o spor zo zmluvy vyžadujúcej dojednanie medzi zamestnávateľom a zamestnancom, predmetom ktorého je závislá činnosť viazaná na pokyny a protiplnením je odmena.

9. Vo vzťahu k určeniu rozhodného práva, pri úprave individuálnych pracovných zmlúv, súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že na daný pracovnoprávny vzťah s cudzím prvkom je potrebné aplikovať Nariadenie Rím I. Ako rozhodné právo určil súd prvej inštancie právny poriadok ČR s poukazom na čl. 8, ktorý odkazuje na čl. 3 upravujúci voľbu rozhodného práva (podľa čl. 8 ods. 1 individuálna pracovná zmluva sa spravuje právnym poriadkom zvoleným zmluvnými stranami v súlade čl. 3 Nariadenia Rím I.).

10. Odvolacia námietka žalovaných spočívala v poukaze na nesprávnu aplikáciu čl. 8 v spojení čl. 3 Nariadenia Rím I. Z dôvodu, že odkaz na Zákoník práce neobsahuje číslo právneho predpisu jasným a nezameniteľným spôsobom, nespĺňa podmienky pre voľbu práva a súd prvej inštancie podľa ich názoru mal aplikovať čl. 8 ods. 2 Nariadenia Rím I., podľa ktorého sa zmluva spravuje právnym poriadkom krajiny, v ktorej zamestnanec obvykle vykonáva prácu na základe zmluvy a obidvaja žalovaní vykonávali prácu len na území Slovenska (ani prípadná platná dohoda o voľbe práva by však právny poriadok SR nemohla tu vylúčiť, vzhľadom na ods. 3 čl. 3 Nariadenia Rím I., podľa ktorého ak sa v čase voľby práva všetky ostatné prvky súvisiace so situáciou nachádzajú v inej krajine, v danom prípade SR, než je krajina, ktorej právo sa zvolilo, voľba strán nemá vplyv na uplatnenie ustanovení práva tejto inej krajiny, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou).

11. Individuálna pracovná zmluva sa riadi právom zvoleným stranami v súlade s čl. 3 Nariadenia Rím I., ktorá voľba však nesmie zamestnanca zbaviť ochrany, ktorú mu poskytujú také ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchýliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby bolo podľa ods. 2, 3 a 4 tohto článku rozhodným (čl. 8 ods. 1 veta druhá Nariadenia Rím I.). Pokiaľ si zmluvné strany nezvolili rozhodné právo, zmluva sa spravuje právnym poriadkom krajiny, v ktorej zamestnanec obvykle vykonáva prácu na základe zmluvy (alebo ak tomu tak nie je, právnym poriadkom krajiny, z ktorej takúto prácu vykonáva, ak rozhodné právo nemožno určiť podľa ods. 2, zmluva sa spravuje právnym poriadkom krajiny miesta podnikania, prostredníctvom ktorého bol zamestnanec zamestnaný a v prípade, že zmluva má užšiu väzbu s inou krajinou, než je krajina uvedená v ods. 2 alebo 3, uplatní sa právny poriadok tejto inej krajiny).

12. Nariadením Rím I. sa teda stanovujú pravidlá určovania rozhodného práva pre medzinárodné pracovné zmluvy, ktorých cieľom je na jednej strane poskytnúť slobodnú voľbu rozhodného práva (podľa

čl. 11 preambuly Nariadenia Rím I. sloboda strán zvoliť si rozhodné právo by mala byť jedným zo základných prvkov systému kolíznych noriem v oblasti zmluvných záväzkov) a na druhej strane chrániť zamestnanca ako slabšiu zmluvnú stranu. Voľba práva musí byť vyjadrená výslovne alebo musí jasne vyplývať z ustanovenia zmluvy, či okolností prípadu. Svoju voľbu môžu strany konania tak prejavíť výslovne v doložke o rozhodnom práve, ktorá je spravidla súčasťou zmluvy alebo môže ísť o voľbu, ktorú strany vykonali fakticky, bez výslovného vyjadrenia v zmluve. Voľba práva musí byť teda výslovná alebo vyvoditeľná z okolností prípadu (nesmie byť pochybná vzhľadom k okolnostiam prípadu). Takouto voľbou „mlčky“ bude aj prípad, kedy strany si právo výslovne nezvolia, ale v zmluve odkážu na určitý paragraf konkrétneho predpisu (konkrétny predpis), pričom požiadavka na formu dohody nie je daná.

13. Z dohody o vykonaní práce uzavretej dňa 6. augusta 2009 medzi žalobcom a žalovaným 1/ je zrejмый odkaz na Zákoník práce, ktorý síce neobsahuje číselné označenie tejto právnej normy, avšak vzhľadom na takto bežne označovaný konkrétny právny predpis a používaný český jazyk dohody, je nepochybný prejav vôle o úprave vzájomných práv a povinností zamestnávateľa a zamestnanca v Zákoníku práce ČR (zákon č. 262/2006 Sb.). Dohoda tak obsahovala odkaz na český Zákoník práce, vychádzajúc z textácie celej dohody o vykonaní prác v českom jazyku, teda krajiny miesta podnikania zamestnávateľka, v ktorej krajiny vykonáva podnikateľskú činnosť a súčasne realizuje práva a povinnosti zamestnávateľa vo vzťahu k zamestnancom.

14. V prípade voľby práva je zamestnanec vždy chránený ustanoveniami, od ktorých sa nemožno odchyliť dohodou podľa práva, ktoré by v prípade absencie voľby práva, bolo podľa ďalších hraničných ukazovateľov (článok 8 ods. 2, 3, 4) právom rozhodným (voľba práva neumožňuje, aby si účastníci súkromnoprávných vzťahov dohodou odchyľne od uplatniteľných kogentných noriem upravili vzájomné práva a povinnosti).

15. V nariadení Rím I. sa potom stanovuje hierarchia rôznych kolíznych kritérií, podľa ktorých sa určí rozhodné právo v prípade že: a) strany nemajú možnosť voľby alebo b) ak bolo rozhodné právo zvolené - ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť, budú mať prednosť pred právom zvoleným zmluvnými stranami.

16. Právom, ktoré by sa malo uplatňovať na pracovnú zmluvu v prípade nemožnosti voľby alebo ak bolo rozhodné právo zvolené - ustanovenia, od ktorých sa nemožno odchyliť, je právny poriadok krajiny, v ktorej zamestnanec obvykle vykonáva svoju prácu na základe pracovnej zmluvy, ak tomu tak nie je, právnym poriadkom krajiny, z ktorej takúto prácu vykonáva (za zmenu krajiny obvyklého miesta výkonu práce sa nepovažuje, ak zamestnanec dočasne pracuje v inej krajine), ak tomu tak nie je právnym poriadkom krajiny miesta podnikania, prostredníctvom ktorého bol zamestnanec zamestnaný (miesto podnikania, kde bol zamestnanec zamestnaný; odsek 3 článku 8), pričom článok 8 Nariadenia Rím I obsahuje únikovú doložku, ktorá umožňuje nezohľadniť právo miesta, v ktorom sa obvykle vykonáva práca, resp. právo krajiny, v ktorej sa nachádza miesto podnikania, prostredníctvom ktorého je zamestnanec zamestnaný, ale uplatňovať právo a poriadok inej krajiny, ak má zmluva užšiu väzbu s touto inou krajinou (článok 8 ods. 4 Nariadenia Rím I.).

17. Voľba práva nesmie teda zbaviť zamestnanca ochrany, ktoré mu poskytujú kogentné ustanovenia práva krajiny, s ktorou má zmluva užšiu väzbu než je krajina podľa voľby práva, v zmysle článku 8 ods. 1 veta druhá v spojení s článok 8 ods. 4 Nariadenia Rím I. (osobitná právna úprava pre individuálne pracovné zmluvy zahŕňa aj takzvanú únikovú doložku, preto nebol dôvod postupovať podľa článku 3 ods. 3 Nariadenia Rím I.).

18. Takáto voľba práva je takzvanou materiálnou voľbou práva, kedy strany majú možnosť zvoliť si len dispozitívne normy. Pomocou takejto voľby však strany konania nemôžu odvrátiť aplikovateľnosť takzvaných kogentných noriem práva, ktoré by sa inak použilo.

19. Vzhľadom na jednotlivé hierarchicky upravené kolízne kritériá v prípade absencie voľby práva podľa odsekov 2, 3, 4 článku 8 Nariadenia Rím I., ktoré poskytuje ochranu zamestnancovi v súvislosti s ustanoveniami, od ktorých sa nemožno zmluvne odchyliť a tiež odvoláciu námietku žalovaného I. o potrebe aplikácie ustanovenia odseku 2 článku 8 Nariadenia Rím I., vzťahujúce sa na nezvolené rozhodné právo pre pracovnú zmluvu zmluvnými stranami, je potrebné uviesť nasledovné: Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie vysvetľuje, ktoré prvky sú významné pre určenie uplatniteľných kolíznych

kritérií. Hlavným kolíznym kritériom podľa článku 8 ods. 2 Nariadenia Rím I. je miesto, kde zamestnanec obvykle vykonáva prácu na základe zmluvy (alebo ak tomu tak nie je, právnym poriadkom krajiny, z ktorej takúto prácu vykonáva). Súdny dvor Európskej únie ustálil, že vo veciach, v ktorých zmluvy zahŕňajú pracovné úlohy prepravy, musí určenie rozhodného práva odkazovať na krajinu, z ktorej zamestnanec plní svoje pracovné úlohy prepravy, dostáva pokyny týkajúce sa pracovných úloh a organizuje svoju činnosť, na miesto kde sa nachádzajú jeho nástroje, miesta na ktorých sa predovšetkým preprava uskutočňuje, kde sa vykladá tovar a miesto, na ktoré sa zamestnanec vracia po splnení úloh (porov. Koelzsch/Luxemburské veľkovojvodstvo C-29/10). Príslušné faktory na určenie miesta obvyklého výkonu práce vychádzajú predovšetkým z povahy práce (pracovné úlohy prepravy), miesta, v ktorej alebo z ktorej zamestnanec plní svoje úlohy alebo veľkú časť svojich úloh, dostáva pokyny týkajúce sa pracovných úloh, miesto kde sa nachádzajú pracovné nástroje zamestnanca, miesto na ktorom sa zamestnanec musí hlásiť pred zadaním úloh a na ktoré sa musí vrátiť po ich dokončení, pričom je potrebné ich posúdiť komplexne.

20. V prejednávanej veci bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaný 1/ dostáva pokyny týkajúce sa pracovných úloh na území Českej republiky, kde sa nachádzajú jeho pracovné nástroje, kde sa zamestnanec musí hlásiť pred zadaním úloh a na ktoré sa zamestnanec vracia po ich dokončení. Skutočnosť, že samotná preprava sa uskutočňovala na území inej krajiny (Slovenskej republiky), teda kde sa nachádzali odberatelia zamestnávateľa, ktorým žalovaný 1/ rozvážal tovar, nebola sama osebe spôsobilá samostatne naplniť kolízne kritérium miesta obvyklého výkonu práce (SR), práve vzhľadom na špecifickú povahu práce - prepravu. Pracovná náplň žalovaného 1/ zahŕňala aj nakladanie tovaru (ČR), nielen jeho vykladanie, ako aj odovzdávanie peňazí na základe jednotlivých faktúr (ČR), preto nemožno vychádzať len z časového aspektu pri plnení pracovných úloh rozvozu tovaru, v rámci rozvrhu pracovného dňa.

21. Nebolo preto možné stotožniť sa s odvolacou námietkou žalovaných, že zmluva sa spravuje právnym poriadkom Slovenskej republiky, v ktorej zamestnanec obvykle vykonáva prácu na základe zmluvy. Odlišnému záveru nezodpovedali ani ďalšie kolízne kritériá a to miesto, z ktorého prácu vykonáva (ČR) ako ani miesto podnikania, prostredníctvom ktorého bol zamestnanec zamestnaný (ČR).

22. Na základe vyššie uvedeného je potrebné konštatovať prevahu faktorov poukazujúcich na krajinu Českej republiky a posudzujúc vyššie uvedené faktory ako celok. Nebolo preukázané, že uzavretá dohoda medzi stranami užšie súvisí s krajinou Slovenskej republiky a jednotlivé prvky pracovnoprávneho vzťahu nenaznačovali užšie spojenie so Slovenskou republikou, preto nebolo možné uplatniť ani únikovú doložku.

23. Podľa článku 8 ods. 1 veta druhá Nariadenia Rím I. ochrana zamestnanca, v prípade absencie voľby práva alebo alebo ak bolo rozhodné právo zvolené - ustanovení, od ktorých sa nemožno odchýliť, by spočívala v kogentných normách rozhodného práva podľa odsekov 2, 3, 4 článku 8 Nariadenia Rím I., teda právneho poriadku Českej republiky.

24. Článok 12 Nariadenia Rím I. obsahuje neúplný zoznam záležitostí, ktoré sa riadia rozhodným právom určeným v súlade s týmto nariadením, medzi ktoré patrí aj výklad, plnenie zmluvných záväzkov ale aj dôsledky porušenia zmluvných záväzkov vrátane stanovenia výšky náhrady škody, ktorá sa určuje na základe právnych predpisov (článok 12, ods. 1 písm. c) Nariadenia Rím I.).

25. Prihliadajúc na demonštratívne formulovaný rozsah použitia rozhodného práva podľa článku 12 Nariadenia Rím I., ktoré sa riadi rozhodným právom pre zmluvu, možno mať za to, že pokiaľ ide o zabezpečenie záväzku ručením, článok 12 ods. 1 zahŕňa aj zabezpečenie záväzku ručením (ručiteľský záväzok má akcesorický charakter a preto rozhodné právo pre dôsledky porušenia hlavného záväzku malo by sa vzťahovať aj na záväzok ručiteľský).

26. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania ďalej konštatoval, že pokiaľ ide o vyvrátiteľnú domnienku existencie dlhu, na základe uznania dlhu žalovaným 1. voči žalobcovi, z procesného hľadiska poskytuje veriteľovi nesporný právny základ pri vymáhaní jeho pohľadávky, a zakladá sa ním právna domnienka, že dlh v čase uznania existoval, ktorá je vyvrátiteľná dôkazom opaku. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že pri posudzovaní platnosti právneho úkonu uznania dlhu je potrebné vziať do úvahy samotné ustanovenie § 263 ods. 2 ZP, podľa ktorého ak uzavrel zamestnanec so

zamestnávateľom dohodu o spôsobe náhrady škody, je jej súčasťou výška náhrady škody požadovanej zamestnávateľom, ak svoj záväzok nahradí škodu zamestnanec uznal (dohoda podľa prvej vety musí byť uzatvorená písomne). Procesným dôsledkom je potom presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka.

27. Uznanie záväzku nahradí škodu podľa § 263 ods. 2 ZP (ktorému korešponduje podľa právneho poriadku Slovenskej republiky ustanovenie § 191 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov) nie je samostatným zaväzovacím dôvodom, ani sa ním nezakladá domnienka o existencii dlhu v dobe uznania. Uznanie záväzku na náhradu škody v požadovanej výške (podľa § 263 ods. 2 ZP) nemení nič na skutočnosti, že právnym dôvodom vzniku tohto záväzku môže byť len zavinené protiprávne konanie pracovníka, s ktorým Zákonník práce spája jeho zodpovednosť za vzniknutú škodu; ak bolo v písomnej forme, má to ten právny dôsledok, že pre uplatnenie uznaného peňažného nároku platí desaťročná prekluzívna lehota podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka (§ 4 ZP). Takéto uznanie záväzku nahradí škodu však nemá za následok uľahčenie dôkaznej povinnosti zamestnávateľa v prípadnom súdnom konaní o náhradu škody voči zamestnancovi (porov. R 16/1975, rozhodnutie NS ČSR 5Cz 12/74, NS SR 25Cdo 129/1999) a zamestnávateľ je povinný v súdnom konaní preukázať všetky predpoklady pre založenie zodpovednosti za škodu, v závislosti od druhu tejto zodpovednosti (od uznania záväzku nahradí škodu v požadovanej výške podľa § 263 ods. 2 ZP je potrebné odlišiť dohodu o urovaní, ktorá má za následok vznik nového záväzku, ktorý nahrádza pôvodný záväzok zamestnanca na náhradu škody, ktorej právny titul spočíva v dohode, nie v zodpovednosti zamestnanca). Zákonník práce chráni zamestnanca, pretože uznanie dlhu zamestnanca neposkytuje zamestnávateľovi nárok na vymáhanie uznaného dlhu.

28. Napriek tomu, že v odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že uznanie záväzku na náhradu škody zamestnancom nie je samostatným zaväzujúcim dôvodom, ani sa ním nezakladá domnienka o existencii dlhu v dobe uznania, v odseku 57 súd prvej inštancie uvádza, že uznaním dlhu sa zakladá právna domnienka, že dlh v čase jeho uznania existoval a že procesným dôsledkom je presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka.

29. V posudzovanej veci žalovaný 1/ v písomnosti zo dňa 4. marca 2013 uviedol, že uznáva svoj „záväzok v celkovej výške 27.794,38 eur, spočívajúci v nevyúčtovaných dodávkach tovaru firmy Pekařství Křižák s.r.o.“. Písomné uznanie záväzku žalovaným 1/ síce odkazuje na konkrétny pracovnoprávny vzťah, no v uznávacom prejave chýba špecifikácia výšky uznaného záväzku. Procesný úkon uznania záväzku predstavuje jednostranné uznávacie vyhlásenie dlžníka, vyžadujúce špecifikáciu nároku s uvedením jeho výšky (okrem formálnych náležitostí tiež slobodnú vôľu konajúcej osoby, smerujúcej k vzniku práv, či povinností z neho vyplývajúcich). Okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony, k platnosti právneho úkonu uznania dlhu (jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi), patrí uvedenie dôvodu dlhu a jeho výšky. Uvedenie dôvodu dlhu znamená označenie akého dlhu sa uznanie týka alebo v čom dlh skutkovo spočíva. Výška označeného dlhu musí byť vyjadrená tak, aby bola objektívne určiteľná. Nestačí ak dlžník a veriteľ vie o aký dlh a v akej výške ide (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 4052/13, 30Cdo 3840/2012). Určitosť prejavu vôle je daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný; nepostačuje, že účastníkom zmluvy, prípadne tomu kto robí jednostranný právny úkon, je jasné, čo je predmetom zmluvy, aké sú ich práva a povinnosti, prípadne akú vôľu vyjadruje, ak to nie je poznateľné z textu listiny (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 4036/2001).

30. Určiteľnosť výšky dlhu musí byť vyjadrená tak, aby výška bola objektívne určiteľná (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 2690/2008, 33Cdo 948/2008). Popri jednoznačnom číselnom vyjadrení sa pripúšťa aj také, ktoré bez pochybnosti (napr. jednoduchým matematickým výpočtom) povedie k vyčísleniu dlžníkom uznannej čiastky (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 948/2008). Určitosť musí byť daná obsahom listiny prejavu vôle čo do dôvodu a výšky, nestačí že dlžníkovi, ktorý jednostranný právny úkon urobil, prípadne veriteľovi, ktorému bol úkon adresovaný, boli dôvod a výška uznaného práva jasné, ak nie sú poznateľné z obsahu listiny (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 26Cdo 3609/2007). Ak uznáva dlžník viac dlhov, musí nepochybne určiť, ktoré jednotlivé dlhy (čo do dôvodu ich výšky) uznáva a sľubuje zaplatiť. Iba v takom prípade je splnená podmienka určitosti právneho úkonu (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 32Odo 376/2003).

31. Požiadavku určítosti záväzku je nutné vykladať v zmysle jeho identifikácie, a to takým spôsobom, aby nebol zameniteľný s iným. Záväzok možno konkretizovať napr. uvedením jeho dôvodu odkazom na listinu, v ktorej je ďalej špecifikovaný.

32. V prejednávanej veci uznávaný nárok nebol vyčíslený žiadnym spôsobom, pričom z uznávacieho prejavu nevyplýval ani spôsob výpočtu uznávaného nároku, prípadne odkaz (napr. na listinu), ktorý by sa viazal ku konkrétnej sume a časovému obdobiu, t. j. neobsahoval údaj, z ktorého by bolo možné objektívne určiť výšku nároku, ktorý sa uznával. Existencia konkrétneho záväzku sa pritom vždy viaže k určitému času (dátumu).

33. Vzhľadom k tomu, že špecifikáciu výšky nároku v uznávacom prejave žalovaného 1/ nebolo možné považovať za splnenú (ako požiadavku určítosti uznávacieho prejavu), záver súdu prvej inštancie o založení právnej domnienky, že dlh v čase jeho uznania existoval a že procesným dôsledkom bol presun dôkazného bremena z veriteľa na dlžníka, nebolo možné akceptovať.

34. Odvolacia námietka žalovaného 1/ že v uznaní záväzku pre naplnenie požiadavky určítosti nie je spôsobilé slovné spojenie „nevyúčtované dodávky“ bola tak dôvodná. Bez zákonnej špecifikácie jednotlivých dlžných záväzkov nie je možné posúdiť tiež premlčanie dlhu, prípadne uplatniť voči veriteľovi námietky, vrátane posúdenia účinnosti právnej normy, relevantnej k určitému časovému okamihu. Právnym dôsledkom neurčitosti právneho úkonu, je potom jeho absolútna neplatnosť.

35. Na uvedený záver nemá vplyv konštatovanie súdu prvej inštancie, týkajúce sa absencie špecifikácie obdobia, za ktoré malo dôjsť k nevyúčtovaným dodávkam (vyplývajúcim z účtovného systému). Je potrebné uviesť, že listina uznania záväzku neobsahovala odkaz na výpis z účtovného systému. Jazykové vyjadrenie právneho úkonu možno síce interpretovať prostriedkami gramatickými (z hľadiska možného významu jednotlivých použitých pojmov), logickými (z hľadiska vzájomnej nadväznosti použitých pojmov) alebo systematicky (z hľadiska radenia pojmov v štruktúre celého právneho úkonu), avšak interpretácia obsahu právneho úkonu súdom nemôže nahrádzať už urobený prejav vôle (porov. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo 2690/2008). Záver súdu prvej inštancie, že z uznania záväzku možno jednoznačne vyvodiť, že ide o nevyúčtovanú hotovosť za dodávky žalovaného 1/, ktorý podľa svojej výpovede mal byť vopred oboznámený s položkami tvoriacimi súčet celkovej istiny dlhu, nemohol obstáť, keďže interpretácia obsahu právneho úkonu súdom nemôže nahradiť pre už urobený prejav vôle žalovaného 1/.

36. Dôvodná bola aj odvolacia námietka žalovaného 1/, týkajúca sa nesprávneho hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie. Vierohodnosť určitej správy (poznatku) získaného vykonaním dôkazu, súd hodnotí izolovane, ako i v spojení so správami získanými vykonaním všetkých ostatných dôkazov.

37. Pri svedeckej výpovedi sudca hodnotí predovšetkým jej vierohodnosť, s prihliadnutím na to, aký má svedok vzťah k stranám konania (i k prejednávanej veci). Poznatky získané hodnotením obsahu svedeckej výpovede následne súd porovnáva s poznatkami získanými na základe hodnotenia ostatných dôkazov (spravidla do akej miery sú tieto správy súladné či protichodné, vzájomne sa dopĺňujúce a pod.). Výsledkom celkového hodnotenia je záver o preukázaní tvrdených skutočností, ktorý je v sporovom konaní podkladom pre záver, či a do akej miery účastník splnil svoju povinnosť preukázať skutkové tvrdenia. Také hodnotenie dôkazov, ktoré v sporovom konaní vyznie v záver, že pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť ani vylúčiť, vedie k tomu, že rozhodnutie súdu vyznie nepriaznivo pre účastníka, pravdivosť ktorého tvrdenia mala byť preukázaná.

38. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie absentovalo práve hodnotenie svedeckých výpovedí (svedkyne P. a svedka Q.), najmä z hľadiska ich vierohodnosti, prihliadajúc na vzťah svedkov k žalobcovi, ako strane konania, ktorý mal niesť dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení v žalobe (hlavné hodnotiace kritérium vierohodnosti výpovede svedka), predovšetkým atribútov zodpovednostného vzťahu všeobecnej zodpovednosti zamestnanca za škodu (ods. 48).

39. Výpoveď má pritom vždy subjektívny charakter a interpretuje skutočnosti, ktoré sa stali v minulosti. Na rozdiel od nej listinné dôkazy zachytávajú v písomnej forme skutočnosti v čase ich vyhotovenia (svojím obsahom majú potenciál objektívne, bez zmien a vplyvov, preukázať do budúcnosti skutočnosti,

ktoré sa udiali). Absencia objektívne zadokumentovaných skutočností môže tiež viesť k dôkaznej núdzi (kedy v sporovom konaní pravdivosť skutkových tvrdení nemožno potvrdiť ani vylúčiť).

40. S poukazom na vyššie uvedené výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedal postupu podľa § 191 ods. 1, 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, t. j. hodnoteniu dôkazov, poznatkov, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania alebo vyšli najavo, z hľadiska ich pravdivosti, vierohodnosti a ich významu pre posúdenie veci z hľadiska hmotného práva. Záver súdu prvej inštancie, že spôsob zistenia dlhu mal súd za preukázaný výpoveďou konateľa žalobcu a svedkov (P. a Q.) preto nemohol obstať.

41. Odvolacia námietka žalovaného 1/ poukazujúca na chýbajúce závery ohľadom hodnotenia dôkazov a s tým súvisiacu absenciu obsahových náležitostí odôvodnenia súdneho rozhodnutia, bola dôvodná.

42. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že hoci žalovaný 1/ nemal uzavretú dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedá za škodu, ktorú by spôsobil zamestnávateľovi porušením pracovných povinností podľa ustanovení o všeobecnej zodpovednosti zamestnanca za škodu (§ 250 ods. 1 ZP). Predpokladom zodpovednosti zamestnanca za škodu zamestnávateľa je teda porušenie právnych povinností zo strany zamestnanca, vznik škody pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s týmto plnením, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnych povinností zo strany zamestnanca a zavinenie na strane zamestnanca (úmyselné alebo z nebanlivosti). Ak nie je splnený čo len jeden predpoklad, zamestnanec za škodu podľa tohto ustanovenia nezodpovedá. V spore o náhradu škody nesie dôkazné bremeno preukázania predpokladov zodpovednosti zamestnanca za škodu žalobcu. Jedným z predpokladov zodpovednosti za škodu je aj vznik škody, preto žalobca nesie dôkazné bremeno preukázania aj tohto atribútu zodpovednostného vzťahu, teda ujmy v jeho majetkovej sfére, objektívne vyjadriteľnej peniazmi.

43. Preukázaný skutkový stav je v sporovom konaní vždy výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, ktoré boli povinné na preukázanie svojich tvrdení predložiť alebo navrhnúť dôkazy. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na stranách konania a každá strana bola povinná označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhoduje na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov (ako i na základe skutočností, ktoré neboli medzi stranami sporné), teda zisťuje skutkový stav veci, ktorý je výsledkom dôkaznej aktivity strán konania, t. j. do akej miery si splnia svoju povinnosť označiť alebo predložiť dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, pričom miera splnenia tejto povinnosti zásadne predurčuje skutkový záver súdu, ako základ právneho posúdenia uplatneného nároku.

44. Zásadne platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalujúca strana, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce, sú záležitosťou žalovanej strany (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo/181/2016).

45. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán konania. Táto norma tak zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno sa delia medzi stranami konania v závislosti na aktuálnom priebehu konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 3MCdo/6/2010).

46. Dôvodným bolo aj odvolanie žalobcu vo vzťahu k zamietnutiu žaloby voči žalovanému 2/, len z dôvodu neurčitosti označenia dlžníka hlavného záväzku, ktorý mal byť zabezpečený ručením, vo vyhlásení ručiteľa (žalovaného 2/). Totožnosť dlžníka hlavného záväzku vyplývala z jeho ďalších identifikačných údajov, a to priezviska a adresy bydliska (totožného s adresou bydliska ručiteľa), a bola tiež potvrdená výpoveďou samotného ručiteľa (žalovaného 2/). Záver súdu prvej inštancie o neplatnosti uvedeného právneho úkonu z tohto dôvodu neurčitosti (podľa § 37 ods. 1 O. z.) nemohol obstať.

47. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. I. ÚS 265/05) pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie

FMZV č. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napríklad sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

48. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie súdu rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 410/03).

49. S poukazom na vyššie uvedené, rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedalo požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Postrádalo argumentačný základ, ktorého správnosť by odvolací súd preskúmal.

50. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil v napadnutej časti a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

51. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, v intenciách pokynov odvolacieho súdu, postupovať v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, ohľadom ktorých nesie každá zo strán dôkazné bremeno (s prihliadnutím na špecifiká konania so slabšou stranou sporu podľa § 316 CSP a nasl.). Z hypotézy hmotnoprávnej normy ust. § 250 ZP vyplýva bremeno tvrdenia a následné dôkazné bremeno žalobcu ako zamestnávateľa, pokiaľ ide o preukázanie jednotlivých atribútov zodpovednosti za škodu spôsobenú zavineným porušením povinnosti zamestnanca pri planení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním (porov. odsek 42).

52. Vyhodnotenie dôkazného bremena predpokladá náležité hodnotenie dokazovania, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP). Hodnotenie dôkazov úvahou súdu neznamena jeho ľubovôľu. Hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, má vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci, musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe, pričom výsledky hodnotenia dôkazov podľa § 220 ods. 2 CSP musia byť súčasťou odôvodnenia rozsudku. Prisudzovanie hodnoty pravdivosti konkrétnemu dôkazu predpokladá, že sudca takýto dôkaz posudzuje najskôr izolovane z hľadiska vierohodnosti toho, kto ho podáva (svedok). Až potom môže pristúpiť k posudzovaniu, hodnoteniu všetkých dôkazov v ich vzájomnej súvislosti (porov. odsek 37, 39).

53. Posúdenie platnosti ručiteľského záväzku, ktorý má akcesorický charakter, predpokladá vyhodnotenie platnosti hlavného záväzku dlžníka a tiež posúdenie všeobecných a osobitných náležitostí právneho úkonu.

54. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadri skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Vysporiadať sa bude potrebné aj s oprávnením právneho zástupcu žalobcu (ktorému bolo žalobcom udelené splnomocnenie) poskytovať právne služby na území SR.

55. Súd prvej inštancie bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré žalobca tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadrili žalovaní 1/ a 2/ a aké prostriedky procesnej obrany použili. Súd prvej inštancie jasne a výstižne vysvetlí ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

56. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, poskytne odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

57. Okrem hlavných výrokov súdu prvej inštancie (vyhovujúci výrok vo veci samej I. a zamietajúci výrok vo veci samej voči žalovanému II.) sa zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie týkalo aj závislých výrokov, a to rozhodnutia o náhrade trov konania žalobcu voči žalovanému 1/ (III.), ako aj výroku o náhrade trov konania žalovaného 2/ voči žalobcovi (IV.), tiež výroku o uložení povinnosti žalovanému 1/ zaplatiť svedočné svedkyňi (V.), keďže samostatne nemohli obstáť.

58. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

59. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.